

**Clona - o altfel de telenovelă
(o poveste despre iubire, neputință, credință și clonare)**

E posibil ca bunii cititori ai acestei reviste să schițeze un mic zâmbet la vederea acestui titlu. Pentru că, pesemne, au fost obișnuiți, în cadrul rubricii deținute de subsemnatul, cu articole legate de literatură, filosofie sau filme. Ba chiar e puțin ciudat ca, după toate astea, să scriu despre o... telenovelă. Păi, ce se poate scrie despre o telenovelă? Știm cu toții că 99% dintre acestea au un conținut „lacrimogen”, expresie a unui duios amestec de falsă tragedie, patetism și, uneori, prostie. O spun franc, fără a fi un susținător al elitismului în spațiul public: așa și este, iar timpul nostru este mult prea limitat pentru a viziona filme sau seriale pline de kitsch.

Doar că hazardul ne mai rezervă din când în când câteva surprize (plăcute, înclin să cred) și este cel puțin curios cum un ochi atent poate descoperi arta adevărată chiar și în acest serial de televiziune, dezvoltat cu precădere în America Latină, dar cu origini americane, numit telenovelă. Este și cazul Clonei (2001-2002), o telenovelă regizată cu inteligență și bun-gust de un talentat regizor, Mario Marcia Bandarra. De la primele minute ale poveștii noastre, identificăm elementele insolite, diferite de majoritatea producțiilor de acest fel. Și cum să nu fie așa, când ni se prezintă teme precum raportul dintre Occident și religia islamică, iubirea dintre doi tineri aflați în lumi diferite sau un savant cam ciudat, cufundat în lumea sa și pasionat de clonare?

Serialul este construit pe mai multe paliere narrative, dar principalul fir al poveștii îl reprezintă povestea de iubire dintre Jade (interpretată de frumoasa Giovanna Antonelli) și Lucas (Murilo Benício). Jade, o tânără musulmană a crescut alături de mama sa în Brazilia, patria drogurilor și a libertinajului. După moartea acesteia, este forțată să se reîntoarcă în Maroc, dar este incapabilă să se conformeze regulilor și cutumelor severe specifice religiei musulmane. Firea ei rebelă, în permanentă căutare a fericirii absolute, o face să fie astfel. Lucas este fiul lui Leônidas Ferraz, un bogat om de afaceri brazilian. Leônidas pierduse un fiu, pe Diogo, într-un tragic accident de elicopter. Diogo va renaște însă, prin străduința doctorului Albieri, nașul familiei Ferraz, care-l va clona.

Jade și Lucas fac parte din lumi diferite, aproape ireconciliabile. De altfel, ceea ce surprinde la acest film este realismul lui. Nimic împopoțonat sau înfrumusețat. Marocul este descris în pitorescul său, cu străzile sale mici și strâmtorate, cu voalurile islamice omniprezente, ce dau o bogăție deosebită peisajului. O adevărată invazie de culori, negustori peste tot, gata-gata să te momească în a cumpăra diverse produse sau bijuterii. Tot în această închisoare își va desfășura viața frumoasa Jade. Reîntâlnirea cu Lucas, într-o vizită în Brazilia, va reaprinde flacăra pasiunii. Dar, religia ei și modul de viață occidental sunt o mare problemă în oficializarea relației dintre cei doi. De altfel, prăpastia dintre stilul occidental de viață și duritatea unei lumi aparte, cea marocană, iese limpede la suprafață: începând de la statutul femeii musulmane în familie și societate, atitudinea față de soț și terminând cu regulile religioase foarte stricte (voalul, acoperirea corpului la femei), la care sunt constrânși toți musulmanii. Lucrul acesta se vede foarte limpede în scenele ce îl prezintă pe Mohamed, împreună cu Latiffa, soția sa, verișoara lui Jade. Aceștia trăiesc în Brazilia, au un magazin de voaluri și cadouri, dar încearcă pe cât posibil să își ferească copiii (Amin și Samira, cea din urmă semănând tot mai mult cu Jade) de ispitele și provocările societății braziliene.

Într-un alt profil, îl avem pe doctorul Albieri, un cunoscut om de știință, genetician ateu, ce are obsesia de a trăi veșnic și de a-l aduce la viață pe finul său mult iubit, Diogo. Aceasta se va întâmpla, Deusa dând viață lui Leo, tânărul rebel și inadapabil, ce reprezintă clona lui Diogo. Acesta moștenește integral nu numai înfățișarea lui Diogo, dar și temperamentul său. Într-o secvență dramatică, plină de tensiune artistică, Leo îl întreabă disperat pe „creatorul său“, dr. Albieri, care este rostul său în această lume. Se pune în discuție, astfel, delicata problemă filosofică a limitelor acțiunii umane în ceea ce privește clonarea și medicina genetică: este moral să clonezi o persoană, chiar în scopuri nobile, în caz că ar fi posibil? Albieri, deși bucuros de fenomenala experiență prin care trece, are remușcări la un moment dat, deși este încredințat că este dreptul său să aducă la viață o persoană iubită. În discuțiile cu părintele Padre Matioli, prietenul său, dr. Albieri nu îi înțelege argumentele teologice: nu ne putem pune în locul lui Dumnezeu. Drama lui Leo constă în faptul că el nu numai că află că este de fapt o clonă, o copie umană realizată după un model-etalon, dar și în faptul că el nu se regăsește în această lume.

Serialul nu duce lipsă de personaje interesante și simpatice. Unul dintre acestea este Ali, unchiul lui Jade și cel care o are în grijă. Un bătrân cu simțul umorului, dar și cu capul pe umeri, credincios religiei din care face parte. Este un bărbat gânditor, preocupat de problemele actuale ale lumii din care face parte, critic al Occidentului, deși mai puțin fervent precum unchiul Abdul. Aflând ceea ce a făcut dr. Albieri, unul din bunii lui prieteni, șocat fiind de posibilitatea clonării unei ființe umane, Ali discută cu Zoraide: „Zoraide, chiar m-am rătăcit. De ce experiența mea de pe pământ nu-mi permite să găsesc răspuns? Zoraide, timpul a luat-o razna. Cum e posibil așa ceva? Trecutul și prezentul s-au întâlnit în fața mea, ca apele unor râuri. Lucas de ieri... Era exact ca atunci când a fost aici, în urmă cu nu știu câți ani. Zoraide, Albieri a făcut asta. L-a creat pe Lucas în laborator”.

Pe lângă peisajele frumoase din Brazilia, acolo unde viața palpită mai mult ca oricând, cu fete frumoase, plajă, distracții, faimosul carnaval de la Rio de Janeiro, se găsește și o parte întunecată a societății braziliene: consumul de alcool și droguri, și implicit o criză morală în rândul tinerilor. Lobato este un matur avocat ratat, căzut pradă dependenței de alcool și droguri, dar pasionat de... poezia lui Pessoa. Deși este perfect conștient de ceea ce i se întâmplă, este totuși incapabil să își revină. Lumea drogurilor, înfățișază atât de lucid acesta în discuțiile sale cu psihoterapeutul, nu îl ademenește doar pe el, ci și pe tineri, o problemă acută în Brazilia și în

anul 2015. Printre ei tineri, precum Cecéu sau Nando.

Diferită într-o proporție fericit de mare față de restul producțiilor de acest tip, prin temele inedite pe care le propune, prin viziunea artistic-regizorală originală, Clona este unul dintre acele seriale ce primește nota 10 de la mine. Pentru a afla deznodământul serialului și ce se întâmplă cu personajele sale, îl puteți viziona pe AcasaTv.

Cosmin Stancu